

e-ISSN: 2148-0494

dergi
abant

**ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ**

**The Journal of Abant İzzet Baysal
University Divinity Faculty**

Cilt/Volume: 8

Sayı/Issue: 1

Bahar/Spring 2020

Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi

The Journal of Abant İzzet Baysal University Divinity Faculty

Cilt/Volume: 8 Sayı/Issue: 1 Bahar/Spring 2020

e-ISSN: 2148-0494

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/abuifd>

İmtiyaz Sahibi/Owner

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Adına

On behalf of Bolu Abant İzzet Baysal
University Divinity Faculty

Prof. Dr. Bilal GÖKKİR
(Dekan/Dean)

Editörler/ Editors

Doç. Dr. Cahid KARA
Doç. Dr. Kılıç Aslan MAVİL

Editör Yardımcıları/Subeditors

Arş. Gör. Abdullah ÇAN
Arş. Gör. Rabia SALUR
Arş. Gör. Yusuf MEMÜK
Arş. Gör. Osman Said EVDÜZEN

Dil Editörleri/Language Editors

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Faruk ÇİFÇİ

Dr. Öğr. Üyesi Ayhan ÖZ

Yayın Kurulu / Editorial Boards

Doç. Dr. Cahid KARA/Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Hüseyin İbrahim YEĞİN/Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Kılıç Aslan MAVİL/Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Ömer BAŞKAN/Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. S. Nuri AKGÜNDÜZ/Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Süleyman KAYA/Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Zübeyir BULUT/Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ayhan ÖZ/İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Bedriye REİS/Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi M. Fatih DEMİRCİ/Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Macit DEMİRER/Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Nusret DEDE/Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Sayı Hakemleri / Referee Board of This Issue

- Prof. Dr. Muammer Cengil/**Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Tevhit Ayengin/ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Emrullah Fatiş/ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
Doç. Dr. Mehmet Altuntaş/ Yozgat Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Recep Orhan Özel/ Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Osman Kara/ Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Süleyman Kaya/ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Talip Ayar/ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Tuğrul Tezcan/ Karabük Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Demir/ Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Uğurlu/ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Vefa Temel/ Düzce Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Alper Ay/ Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayhan Öz/ İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül Yılmaz / Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Bilge Kaya Yiğit/ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Elif Nur Erkan Balcı/ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Eyüp Öztürk/ Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Gencal Şenyayla/ Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Hikmet Yağlı Mavil / Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi İshak Tekin/ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Faruk Çifci / Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Gayretli/ Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Özden/ Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Nihat Durmaz/ Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Nusret Dede/ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Resul Ertuğrul/ Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Sedat Sağdıç / Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Veysel Gencil/ Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Yakup Bıyıkoğlu/ Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz Özdemir/ Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Zeynel Abidin Aydın/ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Özcan/ Karabük Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Görevlisi Bilal Atik/ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Görevlisi Davut Orhan/ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Görevlisi Osman Arpaçukuru/ Namık Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Arş. Gör. Dr. Ömer Sadıker/ Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

İletişim Adresi /Official Contact

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi 14280 Gölköy/Bolu
Tel: 0374 253 40 05 Faks: 0374 253 40 06
e-posta: dergiabant@hotmail.com

Dergiabant, Ulakbim TR DİZİN (c. 5, sy. 9 [Bahar 2017] sayısından itibaren, Kabul Tarihi: 23.02.2018), Sosyal Bilimler Atıf Dizini, Akademia Sosyal Bilimler İndeksi (ASOS Index), Türk Eğitim İndeksi, TDV İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM) tarafından taranmaktadır.

Dergiabant has been issued by TR DIZIN since (v.5, is.9 [Spring 2017] acceptance date: 23.02.2018), Sosyal Bilimler Atıf Dizini, Adademia Sosyal Bilimler İndeksi (ASOS Index), Turk Eğitim İndeksi, TDV Islam Araştırmaları Merkezi (ISAM).

Dergiabant, TÜBİTAK ULAKBİM çatısı altında hizmet veren **DergiPark** elektronik platformu üzerinden tüm editoryal süreçlerini yürütmekte ve online yayın yapmaktadır.

- ❖ ***derglabant***, BAİBÜ İlahiyat Fakültesi tarafından **yılda iki kez** (Mayıs/Kasım) yayımlanan bilimsel ve **hakemli** bir dergidir.

derglabant is an academic and refereed journal which has been published by BAIBU Divinity Faculty two times a year (May/November).

- ❖ Dergide yayımlanmak üzere gönderilen yazılar, belirtilen kurallara uygun olarak hazırlanmalıdır.

The articles which have been sent in order to be published in the journal have to be prepared according to the related rules.

- ❖ Dergide yayımlanan yazıların akademik ve hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

Academic and legal responsibility of the articles published in the journal belongs to their authors.

- ❖ Yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Citing articles can be permitted by quoting the source.

- ❖ Makale gönderimi için son tarih: Bahar dönemi 15 Nisan, Güz dönemi 15 Ekim'dir.

Deadline for submitting articles: Spring semester is April 15, Autumn semester is October 15.

Danışma Kurulu/Advisory Board

- Prof. Dr. Abdullah Çolak, İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Adem Apak, Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Bostancı, Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Nedim Serinsu, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Ocak, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Saim Kılavuz, Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Yaman, Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Kaya, Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Bayram Ali Çetinkaya, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Bünyamin Erul, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Cağfer Karadaş, Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Cemalettin Erdemci, Siirt Üniversitesi
Prof. Dr. Erdiñç Ahatlı, Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk Beşer, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Fethi Ahmet Polat, Muş Alparslan Üniversitesi
Prof. Dr. Hacı Mehmet Günay, Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan Hacak, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin Aydın, Osman Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İlyas Çelebi, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Kamil Güneş, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Emin Maşalı, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Muammer İskenderoğlu, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Prof. Dr. Muhammet Tarakçı, Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Gencer, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Öztürk, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Necmettin Gökkr, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Ömer Kara, Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Salih Çift, Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Sinan Öđe, Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Şaban Ali Düzgün, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Şuayb Özdemir, Amasya Üniversitesi
Prof. Dr. Temel Yeşilyurt, Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Vejdi Bilgin, Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf Dođan, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Doç. Dr. Hayati Yılmaz, Sakarya Üniversitesi

İçindekiler / Contents

❖ Araştırma Makaleleri / Research Articles

- **İbrahim BAYRAM** [1-26]
Ermenekli Süleyman Sırrı Efendi'de İnsan Fiilleri
Human Actions in Ermenekli Süleymān Sırrī Efendī
- **Şenol SAYLAN** [27-57]
17. Yüzyıl Osmanlısında Bir Tütün Müdafaası: Ahmed Devleti'nin *Risâletü'l-İnsâfiyye fî Bahsi'd-Duhâniyye* Adlı Risâlesi
A Tobacco Defense in the 17th Century Ottoman: Treatise of Ahmad Devleti named *Risâletü'l-İnsâfiyye fî Bahsi'd-Duhâniyye*
- **Zeynel Abidin AYDIN** [58-75]
İsrailoğulları'na Yöneltilen İnek Kesme Emrinin Fail-İ Meçhul Cinayetlerin Çözümlemesiyle İlişkisi: Kur'ân ve Tevrat Merkezli Bir İnceleme
The Relationship Between The Cow Shearing Order Directed to the Israelites with the Resolution of Unknown Murders: A Comparative Analysis of the Qur'ân And Torah
- **Yılmaz ÇELİK** [76-101]
İlk Dönem İslâm Tarihinde Siyasi Bir Şahsiyet Olarak Mervân b. Hakem
As a Political Personality Marwân b. al-Ḥakam at the First Term of Islamic History
- **Avnullah Enes ATEŞ** [102-120]
Kur'ân-ı Kerîm'de Kullanılan Elif Lâm Takılarının Doğru Anlaşılmasından Kaynaklanan Tercüme Problemleri
Translation Problems Arising from the Incorrect Understanding of Alef Lam Used in the Qur'an
- **Hamza SADAN** [121-144]
Ayetlerin Mekkilik ve Medenîliği: Bakara Suresi Son İki Ayeti Örneği
On Determining the Verses as Meccan And Medinan: The Example of the Last Two Verses of the Baqara
- **Murat POLAT** [145-169]
Örfî İstisnanın (İnşallah) Bazı İbadet ve Akitlerdeki İzdüşümü
The Project of The Customary Exception (God Willing) in Some Worships And Contracts

❖ Araştırma Makaleleri / Research Articles

• **Hüseyin GÜNDAY** [170-201]

Ebû İshâk Müzebbid el-Medîni'nin Mizahında Öne Çıkan Temalar ve Karakteristik Özellikler

Featured Themes And Characteristics in Abu Ishaq Muzebbid al-Medîni's Humor

• **Arslan KARAOĞLAN** [202-233]

İhtiyaçlar Hiyerarşisini ve İktisadın Bireyini Kur'an'ın Bazı Âyetleri Üzerinden Değerlendirme

Evaluation of Needs Hierarchy and One of the Economics Through Some Verses of the Qur'an

• **Mustafa Yunus GÜMÜŞ - İdris SÖYLEMEZ** [234-250]

Şeyh Mehmed Hayrî'nin Manzum Nasihat-nâmesi

Sheikh Mehmed Hayrî's Nasihat-namah of in Verse

• **İsmail KILIÇ** [251-276]

Üslubu'l-Kur'an Açısından İnşikâk-ı Kamer Hadisesi

The Splitting of the Moon Event According to the Wording of the Holy Qur'an

• **Fadime KAVAK - Bekzat ASANBEKOV** [277-297]

Bağımsızlık Dönemi Kırgızistan'da Arapça Eğitim ve Öğretimi

Arabic Education and Teaching During the Independence Period of Kyrgyzstan

• **Sema KARAGÖZ** [298-317]

Manevi İçerikli Grup Rehberliğinin Özel Gereksinimli Çocuk Sahibi Annelerin Dini Başa Çıkma Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi

Analysis of the Effect of Group Guidance With Spiritual Content on the Religious Coping Levels of Mothers of Children with Special Needs

• **Ayşe Betül AKDEMİR** [318-342]

Öğrencilerde İnanç Problemine Neden Olan Faktörlerin Belirlenmesi

Determining the Factors Causing the Problem of Belief in Students

❖ Tanıtım Yazıları / Reviews

• **Mehmet BAYIR** [343-349]

Recep Alpyağlı, *Türkiye'de Otantik Felsefe Yapabilmenin İmkânı ve Din Felsefesi: Paul Ricoeur Örneği Üzerinden Bir Soruşturma*

